

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
TOMA Nadejda
TIMOFTI Vladimir

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în cauza penală privindu-l pe

VINARU Alexandru Ilie, *născut la 13 martie 1960, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. E. Coca 24, ap. 10.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.12.2015 – 29.12.2015;

Instanța de apel: 28.01.2016 – 22.03.2016;

Instanța de recurs: 31.05.2016 – 20.09.2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Vinaru Al. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare;
- art. 290 alin. (1) Cod penal la 8 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Vinaru Al. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, s-a dispus încasarea de la Vinaru Al. în contul bugetului de stat a sumei de 994 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Vinaru Al., urmărind scopul de huliganism, la 20 octombrie 2015, aproximativ ora 19.30 min., fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul demonstrării indiferenței și văditei lipse de respect față de cei din jur, acționând intenționat, s-a apropiat de automobilul echipajului poliției de patrulare „MAI 1081”, în componența inspectorilor de patrulare M. Morari și Al. Vițu, care era parcat în loc public, la intersecția străzilor Gavriil Bănulescu-Bodoni și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt din mun. Chișinău și ținând în mână o grenadă defensivă de model „F-1”, cu inelul de siguranță scos a introdus-o în salonul autoturismului menționat mai sus, după care fiind în apropierea automobilului menționat continuând să țină grenada în mână, încălcând grosolan ordinea publică, perturbând ambianța liniștită și dând dovadă de bravadă și obrăznicie deosebită demonstrativ și amenințător a declarat că *„s-a săturat de viața plină de ruși și a venit în Piața Marii Adunări Naționale să se răfuiască pe aceștia”*, declarații care în circumstanțele descrise supra au fost apreciate de M. Morari și Al. Vițu ca un pericol real atât pentru cei din jur cât și pentru ei, fiindu-le cauzate astfel daune morale.

În continuare, deși colaboratorii de poliție solicitau predarea de bună voie a grenadei, Vinaru Al. se opunea, refuzând a se conforma cerințelor legale ale acestora, însă ulterior, în rezultatul acțiunilor suplimentare întreprinse de colaboratorii de poliție, Vinaru Al. a fost imobilizat, iar grenada i-a fost ridicată.

Potrivit concluziei raportului de expertiză nr. 1577/1578 din 21.10.2015, obiectul ridicat de la Vinaru Al. în circumstanțele descrise mai sus este o grenadă defensivă de mână de model „F-1”, cu acțiune prin schije și suflu, confecționată industrial, destinată pentru nimicirea forței vii în defensivă, care face parte din categoria munițiilor și este utilă pentru producerea exploziei și nimicirea forței vii.

Tot el, urmărind scopul de purtare și păstrare ilegală a munițiilor fără autorizația corespunzătoare, aproximativ din anul 1992, intenționat a păstrat în garajul său cu nr.87 din mun. Chișinău, str. Columna 184, o grenadă defensivă de mână de model „F-1”, pe care la 20 octombrie 2015, fiind în stare de ebrietate alcoolică a luat-o din locul indicat și a mers la intersecția str. Gavriil Bănulescu-Bodoni și bd. Ștefan cel Mare și Sfânt din mun. Chișinău, unde s-a apropiat de automobilul echipajului poliției de patrulare „MAI 1081”, în componența inspectorilor de patrulare M. Morari și Al. Vițu și ținând-o în mână cu inelul de siguranță scos, a declarat că *„s-a săturat de viața plină de ruși și a venit în Piața Marii Adunări Naționale să se răfuiască pe aceștia”*.

În continuare deși colaboratorii de poliție solicitau predarea de bună voie a grenadei, Vinaru Al. se opunea, refuzând a se conforma cerințelor legale, însă ulterior în rezultatul acțiunilor suplimentare întreprinse de colaboratorii de poliție, Vinaru Al. a fost imobilizat, iar grenada a fost ridicată.

Potrivit concluziei raportului de expertiză nr. 1577/1578 din 21.10.2015, obiectul ridicat de la Vinaru Al. în circumstanțele descrise mai sus este o grenadă defensivă de mână de model „F-1”, cu acțiune prin schije și suflu, confecționată industrial, destinată pentru nimicirea forței vii în defensivă, care face parte din categoria munițiilor și este utilă pentru producerea exploziei și nimicirea forței vii.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, huliganismul, adică *acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, de opunere de rezistență violentă reprezentanților autorităților, precum și acțiuni care se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale și sănătății* și art. 290 alin. (1) Cod penal, *purtarea și păstrarea ilegală a munițiilor fără autorizarea corespunzătoare*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală a fost atacată cu apel de către avocatul Pavlov V. în interesele inculpatului Vinaru Al., care a solicitat casarea sentinței și redozarea pedepsei în privința inculpatului, prin aplicarea art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului, avocatul Pavlov V. a invocat următoarele:

- sentința este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării în partea stabilirii pedepsei;
- cauza a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prin urmare Vinaru Al. este în drept să mizeze pe toate facilitățile acordate de prezenta procedură și să spere la o pedeapsă mult mai blândă în coraport cu cea stabilită de instanță;

- în cadrul dezbaterilor judiciare de către apărător au fost aduse argumente suficiente în vederea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei însă, instanța în sentință nu a relatat solicitarea părții apărării și nici nu a motivat necesitatea aplicării unei pedepse cu executare, limitându-se la simpla interpretare a normei juridice;

- ținându-se cont de prezența circumstanțelor atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, de căința sinceră a inculpatului, de faptul că au fost prezentate probe ce confirmă că inculpatul suferă de o maladie incurabilă și necesită consultarea specialiștilor cel puțin o dată la șase luni, la fel, au fost prezentate înscrisuri ce atestă că inculpatul este invalid de gr. II și este contraindicată orice activitate, prin urmare instanța era în drept de ai aplica o pedeapsă mult mai blândă, or reieșind din diagnosticul stabilit, și anume „*cancer periferic lobul inferior plămânul stâng*” este cert că aflarea ultimului în condiții de penitenciar va influența direct asupra stării sănătății;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 apelul declarat de avocatul Pavlov V. în numele inculpatului a fost admis, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia Vinaru Al. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare;
- art. 290 alin. (1) Cod penal la 8 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Vinaru Al. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite inculpatului a fost suspendată condiționat pentru un termen de probațiune de 5 ani.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului, însă la individualizarea pedepsei nu a ținut seama de prevederile legale relevante cauzei.

Astfel, instanța de apel analizând argumentele apelului declarat, circumstanțele cauzei de fapt stabilite, a reținut că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale infracțiunilor săvârșite de inculpat, a făcut o justă încadrare juridică a faptelor comise de acesta, însă în mod eronat a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă prea aspră.

În ședința de judecată a instanței de fond, inculpatul Vinaru Al., până la începerea cercetării judecătorești, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, nesolicitând administrarea de probe noi, prin cerere scrisă personal a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții. Instanța constatând că probatoriul cauzei administrat la faza urmăririi penale stabilește fapta și persoana inculpatului, prin încheierea din 10 decembrie 2015, cererea inculpatului a fost admisă.

În cadrul dezbaterilor judiciare de către apărător au fost aduse argumente suficiente privind necesitatea aplicării prevederilor din art. 90 Cod penal, însă în sentință nu s-a menționat despre solicitarea părții apărării și nici nu a fost motivată necesitatea aplicării unei pedepse cu executarea acesteia, instanța limitându-se la simpla interpretare a normei juridice, ținându-se cont de prezența circumstanțelor atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, de căința sinceră a inculpatului. Mai mult, instanța de apel a menționat că au fost prezentate probe ce confirmă faptul că inculpatul suferă de o maladie incurabilă și necesită consultarea specialiștilor cel puțin odată la șase luni, la fel, au fost prezentate înscrisuri ce atestă că inculpatul este invalid de gr. II și este contraindicată orice activitate, astfel aflarea ultimului în condiții de penitenciar va influența direct asupra stării sănătății.

Instanța de apel a specificat că faptul neargumentării stabilirii pedepsei cu executarea acesteia în penitenciar a dus la lezarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, drept prevăzut atât de legislația națională, cât și de cea internațională.

Or, instanța de fond stabilindu-i inculpatului pedeapsa penală nu a ținut seama de lipsa urmărilor grave în urma infracțiunilor săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia.

Instanța de apel, în sensul enunțat, a reținut că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Referitor la personalitatea inculpatului, s-a reținut că ultimul este invalid de război de gradul doi în urma conflictului armat de pe Nistru la care a fost participant, fapt confirmat prin înscrisurile anexate, deține și un act de dezabilitate de muncă și potrivit

răspunsului primit de la Institutul Oncologic suferă de cancer periferic, lobul inferior, plămânul stâng.

În consecință, instanța de apel a conchis că, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de scopul pedepsei, definit prin art. 61 Codul penal, la caz, acesta poate fi atins și prin stabilirea în privința lui Vinari Al. a unei pedepse cu suspendarea executării acesteia pentru un termen de probațiune de 5 ani.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel procurorul a atacat decizia cu recurs ordinar solicitând casarea integrală a acesteia și menținerea sentinței.

Recurentul menționează că potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege, toate fiind valabile în prezenta cauză penală.

Recurentul susține că instanța de apel la adoptarea deciziei a ignorat acel fapt, că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Astfel, pronunțând o decizie de condamnare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal, și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către inculpat și de alte persoane, precum și restabilirea echității sociale.

Dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanța de apel să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, ceea ce la caz nu s-a realizat, instanța limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor pe care le consideră atenuante.

Recurentul consideră relevant de a menționa și alt fapt, că instanța de apel, făcând trimitere la prevederile art. 61 Cod penal, nu s-a referit la argumentele care au servit la aplicarea acestor temeieri, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, unde este stipulat că: „*Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*”, prevederi ce sunt valabile și pentru instanța de apel.

Astfel, instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a acestuia.

Însă, procurorul apreciind circumstanțele cauzei penale și a faptelor imputate inculpatului, consideră oportună evaluarea juridică și socială a acțiunilor acestuia, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, pentru încălcarea căreia a fost adus în fața instanței de judecată și excluderea art. 90 Cod penal.

La fel, se remarcă că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de

apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

În acest context, procurorul menționează că decizia adoptată de instanța de apel contravine prevederile art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece aceasta nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei mai ușoare și motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei.

Partea acuzării consideră concluziile instanței de apel, la capitolul individualizării pedepsei greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii și pedepsei penale.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței, pentru următoarele considerente de fapt și de drept.

Pornind de la expunerea argumentelor privitor la soluția de admitere a recursului ordinar declarat de procuror, Colegiul mai întâi ține să menționeze că, potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea sentinței, când apelul a fost greșit admis. Tot aici, urmează a fi reiterate și stipulările din art. 434 Cod de procedură penală, unde este indicat că, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avîndu-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

La caz, din textul recursului ordinar declarat de procuror se constată că recurentul, în esență, critică soluția adoptată de instanța de apel, deoarece aceasta fără a aprecia just toate circumstanțele cauzei greșit a dispus condamnarea lui Vinaru Al. în baza art. 287 alin. (3) și 290 alin. (1) Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 5 ani.

Verificînd actele cauzei, în raport cu alegațiile titularului dreptului de recurs, Colegiul penal lărgit conchide că, judecînd apelul, instanța neîntemeiat a dispus admiterea cererii avocatului Pavlov V. în numele inculpatului, cu casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și cu aplicarea art. 90 Cod penal. Or, soluția nominalizată nu este bazată pe circumstanțele reale ale cauzei sau, altfel spus, argumentele instanței de apel, precum că instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare prevederilor art. 61 și 75 Cod penal și eronat nu a aplicat față de inculpat dispozițiile art. 90 Cod penal, sunt vădit neîntemeiate, întrucît din partea descriptivă a sentinței rezultă că instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, just apreciind că, în speță, ținînd seama de modul în care a acționat inculpatul, circumstanțele atenuante, de persoana celui vinovat, de contribuirea la descoperirea infracțiunii și recunoașterea vinovăției, corijarea

acestui poate fi atinsă doar prin aplicarea față de dînsul a unei pedepse definitive, prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal, de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Prin urmare, contrar punctului de vedere exprimat de instanța de apel, Colegiul penal lărgit, în deplin acord cu instanța de fond, apreciază că, la caz, este oportun și rațional de a aplica față de Vinaru Al. pedeapsa penală sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, iar în vederea acesteia statuări se expun următoarele raționamente.

Or, pentru a putea aprecia temeinicia capetelor de cereri formulate de recurent și ținînd seama de natura erorilor de drept invocate, amintim că prima instanță a dispus condamnarea inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare și art. 290 alin. (1) Cod penal la 8 luni închisoare, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Vinaru Al. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

După care, prin decizia instanței de apel, sentința a fost casată parțial, în latura stabilirii pedepsei, și anume s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei de către inculpat pe un termen de probațiune de 5 ani.

În partea descriptivă a deciziei s-a menționat că: „ ... ținînd seama de faptul că inculpatul Vinaru Al. a comis o infracțiune mai puțin gravă și una gravă, vina în comiterea infracțiunilor a recunoscut-o, anterior a fost judecat însă antecedentele penale sunt stinse, este invalid de război de gradul doi, este participant la conflictul armat de pe Nistru, deține un act de dezabilitate de muncă, suferă de cancer, consideră că scopul pedepsei penale, la caz, va fi atins prin numirea inculpatului unei pedepse, potrivit art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei închisorii numită lui Vinaru Al. fixându-i o perioadă de probațiune pe o durată de 5 (cinci) ani, dacă în perioada de probațiune fixată, nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. ”

Deci, instanța de apel, argumentîndu-și soluția privind aplicarea instituției suspendării condiționate, a specificat că inculpatul vina în comiterea infracțiunilor a recunoscut-o, anterior a fost judecat însă antecedentele penale sunt stinse, este invalid de război de gradul doi, este participant la conflictul armat de pe Nistru, deține un act de dezabilitate de muncă și suferă de cancer, ceea ce în opinia instanței permite aplicarea art. 90 Cod penal.

Însă, față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit reiterează că, în speță, deși aparent au fost îndeplinite unele cerințe ale instituției suspendării executării pedepsei, totuși instanța de apel urma să efectueze o analiză mult mai complexă și minuțioasă a personalității infractorului urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvârșirea infracțiunii și numai în măsura în care s-ar fi dovedit că comiterea faptelor infracționale se datorează unui concurs accidental de împrejurări din viața sa și că, pentru îndreptarea lui, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, or doar în aceste cazuri este incident institutul suspendării condiționate a executării pedepsei.

Datorită semnificației deosebite a impactului social pe care îl are săvârșirea în societate a unor astfel de infracțiuni, precum sunt cele imputabile inculpatului, se are în vedere cele din domeniul securității și ordinii publice, nu pot fi valorificate și reținute în favoarea inculpaților ca și circumstanțe atenuante, circumstanțele personale ale acestora, întrucât au lezat profund niște valori sociale concrete ocrotite de lege prin comiterea lor.

Relevante în sensul vizat sunt și argumentele acuzatorului de stat care a indicat în recursul declarat că instanța de apel nu a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite de Vinaru Al., de comportamentul lui în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea acestuia, pronunțând o hotărâre neîntemeiată și neargumentată.

Astfel, circumstanțele în care au fost comise infracțiunile incriminate inculpatului, determină Colegiul penal lărgit să conchidă asupra incorectitudinii aplicării pedepsei non-privative de libertate în privința lui Vinaru Al.

Aceasta se statuează avînd în vedere că inculpatul a comis două infracțiuni, dintre care una gravă și alta mai puțin gravă, care atentează la valorile protejate de legea penală – securitatea și ordinea publică, cu atît mai mult că acestea au fost săvârșite în prezența altor factori declanșatori cum sunt prezența stării de ebrietate a inculpatului – circumstanță care nu putea fi neglijată de instanța de apel la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

Respectiv, instanța de recurs, găsește întemeiate argumentele invocate de recurent și constată că concluzia instanței de apel, precum că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a pedepsei, a fost una pripită, neîntemeiată și din aceste considerente o va exclude, nefiind considerat faptul că prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului.

Subsidiar la cele ce preced, Colegiul penal lărgit consideră relevant de a specifica că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept deferită judecării, discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și insuficient de motivate în privința aplicării pedepsei cu executarea suspendată.

În acest context, instanța de recurs amintește că, potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținînd cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luînd ca bază aceste prevederi ale legii penale și soluționînd chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure și de facto*, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe

inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Aplicarea unei pedepse inequitabile poate avea drept consecință violarea drepturilor omului protejate de Convenția Europeană.

Colegiul penal lărgit remarcă aici că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

De asemenea, este important de specificat aici că cauza dată a fost examinată conform rigorilor stipulate în art. 364¹ Cod de procedură penală, după regulile speciale impuse de procedura simplificată reglementată de norma nominalizată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, adică inculpatul a recunoscut integral fapta prejudiciabilă săvârșită și s-a căit sincer de cele comise, acceptând judecarea cauzei în procedura dată, care permite redozarea pedepsei în privința inculpatului cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat anume în această ordine, fiindu-i stabilit inculpatului termenul de pedeapsă prevăzute de sancțiunea art. 287 alin. (3) și 290 alin. (1) Cod penal în cuantum nominalizat în dispozitivul sentinței.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, poate ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Așadar, o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Codul penal, privind aplicabilitatea normei date, constă în concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul

să execute pedeapsa stabilită. Prin alte cuvinte, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să de-a o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că inculpatul nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Nu în ultimul rând, în acest context Colegiul face remarcă că aprecierea instanței trebuie să se fundamenteze pe un complex de elemente obiective și subiective care să ducă la concluzia că dublul scop al pedepsei, sancționator și educativ, poate fi realizat și în lipsa executării efective a acesteia. Or, o evaluare eronată ar putea duce fie la lăsarea în libertate a unor infractori periculoși, fie la o privare inutilă de libertate. Totodată, urmează a se reține că aprecierea instanței nu se poate baza doar pe unele elemente dispersate, de genul antecedente penale stinse, căința sinceră sau recunoașterea vinovăției.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel și raționamentele puse la baza acesteia, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului instanța nu a avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de 61 și 75 Cod penal, nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, *per ansamblu*, nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei.

Mai mult, instanța de recurs constată că, instanța de apel în partea motivantă a deciziei adoptate nu specifică careva temeuri noi, pentru a aplica institutul suspendării condiționate în privința lui Vinaru Al., despre care nu a menționat instanța de fond în sentință, adică bazându-se pe aceleași temeuri și fără o argumentare subsidiară, aplică neîntemeiat art. 90 Cod penal, și admite greșit apelul declarat de avocat în interesele inculpatului.

Astfel, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului Vinaru Al., nu este în acord cu principiul proporționalității avînd în vedere faptele infracționale comise și circumstanțele în care a acționat inculpatul, precum și urmările soldate.

În atare situație, reieșind din cele relevate Colegiul penal lărgit statuează asupra faptului că în cauza supusă judecării, la etapa examinării apelului instanța a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și a individualizat eronat pedeapsa stabilită în privința inculpatului Vinaru Al.

În consecință, se conchide că prima instanță a făcut o corectă aplicare a dispozițiilor legii materiale, prin dispunerea condamnării în privința lui Vinaru Al., în baza art. 287 alin. (3) și 290 alin. (1) Cod penal, statuînd just că corijarea și reeducarea ultimului poate fi realizată doar prin executarea de către acesta a pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip semiînchis.

8. În temeiul art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în cauza penală privindu-l pe Vinaru Alexandru Ilie, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prin care Vinaru Alexandru Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare;
- art. 290 alin. (1) Cod penal la 8 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Vinaru Alexandru Ilie i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei în privința lui Vinaru Alexandru Ilie se calculează din momentul reținerii acestuia, cu includerea în acest termen a perioadei ținerii sub arest preventiv de la 20.10.2015 pînă la 22.03.2016.

Celelalte dispoziții ale sentinței se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 20 octombrie 2016.

Președinte	URSACHE Petru
Judecător	NICOLAEV Ghenadie
Judecător	MORARU Petru
Judecător	TOMA Nadejda
Judecător	TIMOFTI Vladimir